

Posudek na disertační práci MUDr. Simony Dostálové „Kraniofaciální abnormity při spánkovém apnoickém syndromu“

Předložená disertační práce je napsána v rozsahu 98 stran a dalších 33 stran obsahuje seznam použitých zkratk, seznam publikací autorky a publikace in extenso. Ze seznamu publikací vyplývá že autorka má zveřejněné 3 původní práce v časopisech s IF a 8 článků v časopisech bez IF. Dále jsou uvedeny příspěvky a abstrakta ve sbornících (22x) a jedna kapitola v monografii. Základ disertační práce tvoří 4 publikace, které jsou připojeny na jejím konci.

V úvodu práce jsou přehledně uvedeny definice spánkového apnoického syndromu (SAS) u dospělých, což je velmi dobré pro čtenáře, který se tomuto oboru nevěnuje. Bylo konstatováno, že základním projevem SAS jsou apnoe a hypopnoe, ronchopatie a neklidný spánek.

V kapitole prevalence SAS je konstatováno, že u mužů je plně rozvinutý SAS asi 4x častější než u žen, a navíc existuje jasná genetická variabilita. Ta je vysvětlována buď vyšším výskytem obezity nebo různou anatomickou dispozicí k obstrukčnímu SAS v jednotlivých populacích.

Z dalšího přehledu o etiologii a patofysiologii obstrukčnímu SAS vyplynulo, že hlavním kritériem pro léčbu nemocných je hledání místa obstrukce horních cest dýchacích. Ta mohou být způsobena anatomickými abnormitami viscerokrania, změnami měkkých tkání, tukových deposit nebo edémem dýchacích cest.

Možné zdravotní komplikace u nemocných se SAS jako jsou kardiovaskulární a metabolické změny, snížení kvality a délky života ukazují na medicínskou aktuálnost řešeného tématu. Aplikace výsledků zjištěných v této studii má přímý dopad pro klinickou praxi.

Prvním cílem této práce bylo prokázat existenci anatomických dispozičních faktorů, které se podílejí na vzniku SAS v české populaci na základě srovnání cefalometrických parametrů u nemocných SAS s normou.

Výsledky jsou presentovány formou přehledných tabulek a především cefalogramů, které ukazují názorně všechny naměřené skeletální změny mezi pacienty se SAS a kontrolou a to jak u žen, tak u mužů. Autorka podrobně popisuje nalezené skeletální změny a velmi pěkně diskutuje své dosažené výsledky s literárními údaji. Zasloučeně diskutovat vlastní dosažené výsledky s literárními údaji

je disciplína velmi náročná a dokazuje to vědeckou vyzrálostí autorky. Závěrem autorka konstatuje, že zjištěné změny skeletu (např. dorsokaudální rotaci mandibuly, zvětšení úhlu selly, zvětšení úhlu base, zvětšení dolní části goniového úhlu a zvětšení úhlu inklinace mandibuly) vedou k zúžení horních dýchacích cest. Mám otázku zda u mužů, kteří mají SAS 4x častěji, je více skeletálních anomálií než u žen?

Dalším cílem práce bylo porovnání cefalometrických nálezů u nemocných s rozdílnou závažností SAS. Autorka prokázala závislost tíže onemocnění na stupni změn orofaciálního skeletu a negativní vliv obezity pacienta (měřeno BMI a obvodem krku) na rozvoj onemocnění SAS.

Posledním cílem této disertační práce bylo porovnání cefalometrických nálezů u nemocných s akromegalií a u zdravých kontrol. U pacientů s akromegalií se onemocnění SAS vyskytuje u 77% nemocných. Dalo se logicky předpokládat, že budou nalezeny u pacientů s akromegalií významné skeletální změny vedoucí k zúžení horních cest dýchacích ve vysokém procentu případů. Překvapivě však autorka konstatuje, že zvýšený výskyt SAS u pacientů s akromegalií není způsoben skeletálními změnami, ale zvětšenou uvulou a přilehlými měkkými tkáněmi. To by tedy popřelo hypotézu o hlavním vlivu skeletálních změn na rozvoj SAS. Prosím o bližší vysvětlení.

Předložená disertační práce řeší aktuální medicínský problém, který ohrožuje na zdraví samotné pacienty, a obtěžuje jeho okolí. Cefalometrická měření ukázala u pacientů se SAS významné anatomické predispozice vedoucí ke snížení průchodnosti cest dýchacích. Zvolenou metodiku k řešení cílů disertační práce zvládla na výbornou. Kvalita formálního zpracování práce je vysoká a najít vážnější překlep dá čtenáři práci. Práce je psána velmi poutavě a autorka ukázala, že zkoumané problematice rozumí.

Předložená disertační práce prokazuje předpoklady autorky k samostatné tvořivé vědecké práci a k udělení titulu Ph.D. za jménem. Doporučuji proto práci k obhajobě.

Praha, 14.2.2008

MUDr. Miroslav Peterka, DSc.